

بنام آنکه جان را فکرت آموخت

تاریخ اندیشه سیاسی قرن بیستم

استاد درس: دکتر قزلسفلی

دانشگاه مازندران

درس "اندیشه ها و جنبش های سیاسی قرن بیستم"، دو واحدی در مقطع کارشناسی رشته علوم سیاسی در ادامه دو درس قبلی در نظر گرفته شده است: تاریخ اندیشه سیاسی غرب (الف) و تاریخ اندیشه سیاسی غرب (ب).

در دو درس پیش گفته به سرآغازهای شکل گیری اندیشه سیاسی، دانش و مفاهیم مربوط به سیاست از یونان باستان اشاره می شود و تمام جریان های فکری و متفکران مهم تاریخ تفکر تا دوران معاصر به بحث گذاشته می شوند.

در حالی که تاریخ اندیشه سیاسی الف به سرچشمه های اندیشیدن به سیاست و شکل گیری فلسفه سیاسی می پردازد و طول زمانی سده پنجم قبل از میلاد تا سده پانزدهم میلادی، یعنی پایان قرون وسطی را دربر می گیرد، اندیشه سیاسی (ب)، عموماً متمرکز بر دوران جدید پس از رنسانس، تحولات علمی و شکل گیری دولت های ملی در غرب است. بر این اساس متفکرانی چون ماکیاولی، ژان بدن، هابز، لاک و روسو که مهم ترین نمایندگان جریان های فکری و فلسفی عصر نوپدید هستند به بحث گذاشته می شوند. این دوره تا اواخر سده نوزدهم ادامه پیدا می کند.

بر این اساس فهرست موضوعی که در طول هجده جلسه کلاس ارائه و به تفصیل به بحث گذاشته می شوند از این قرار است:

جلسه اول:

قرن بیستم در گسست از سده هجده و نوزده

ویژگی های کلی سده بیستم

قرن بیستم از منظر اندیشه سیاسی

جلسه دوم:

اندیشه سیاسی اضطراب

نیپهیلیسم یا پوچ گرای: تعریف، ویژگی ها و نمایندگان

مقدمه ای بر اندیشه های نیچه، و البر کامو

جلسه سوم:

ادامه بحث درباره فریدریش نیچه و دیگر متفکران مکتب نیپهیلیسم

جلسه چهارم:

اندیشه سیاسی اضطراب

آنارشیسیم: تعریف، زمینه ها و مختصات

مقدمه ای بر افکار باکونین، پرودون و کروپاتکین

جلسه پنجم:

اندیشه سیاسی اضطراب

فاشیسیم در اروپا:

نگاهی به افکار هیتلر

جلسه ششم:

قرن بیستم ، قرن مردم

ملاحظاتى مقدماتى بر دموكراسى

جلسه هفتم:

سه رويکرد به دموكراسى خواهى در قرن بيستم:

نظريه ي خلقى، نظريه قانونى، نظريه نخبه گرا

جلسه هشتم:

مختصرى از ديده‌گاههاى متفكران نخبه گرا

ماكس وبر

جلسه نهم:

مختصرى از ديده‌گاههاى متفكران نخبه گرا

ژورف شومپيتر و رابرت دال

جلسه دهم:

ظهور و افول پوزيتيويسم

مكتب اثبات گرايى، با نگاهى به اندیشه هاى اگوست كنت

جلسه يازدهم:

قرن بيستم، قرن ايدئولوژى ها

زمينه ها و ويژگى ها

جلسه دوازدهم:

ایدئولوژی لیبرالیسم:

تعریف، زمینه های تاریخی

از سده هفده تا پایان قرن بیستم

جلسه سیزدهم:

سوسیالیسم: زمینه ها و ویژگی ها

(بخش اول)

جلسه چهاردهم:

سوسیالیسم در قرن بیستم با نگاهی به تجربه کشورها

(بخش دوم)

جلسه پانزدهم:

توتالیتراریسم چیست؟

جلسه شانزدهم:

اگزیستانسیالیسم یا فلسفه وجودی چیست؟

جلسه هفدهم:

مقدمه ای بر ملی گرایی (ناسیونالیسم) در قرن بیستم

جلسه هجدهم:

جمع بندی بحث ها، دستاوردها و نقدها